

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUE nr. 68/05

12 juli 2005

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-304/02

Commissie van de Europese Gemeenschappen / Franse Republiek

**VOOR HET EERST VEROORDEELT HET HOF EEN LIDSTAAT TOT EEN
DWANGSOM EN TEGELIJKERTIJD TOT EEN FORFAITAIRE SOM WEGENS
ERNSTIGE EN VOORTDURENDE NIET-NAKOMING VAN HET
GEMEENSCHAPSRECHT**

Frankrijk wordt veroordeeld tot een forfaitaire som van 20 000 000 EUR wegens niet-nakoming van zijn communautaire verplichtingen op het gebied van de visserij én een dwangsom van 57 761 250 EUR voor iedere zes maanden dat deze verplichtingen niet worden nagekomen.

In 1991 heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen op verzoek van de Commissie vastgesteld dat Frankrijk tussen 1984 en 1987 in strijd had gehandeld met het gemeenschapsrecht door niet de controles te verrichten die moesten garanderen dat de communautaire maatregelen voor de instandhouding van de visbestanden werden nageleefd.¹ Na inspecties in verschillende Franse havens in de loop van de daaropvolgende elf jaar concludeerde de Commissie dat Frankrijk nog steeds niet volledig aan zijn verplichtingen voldeed, door de aanbidding van ondermaatse vis te gedogen en een tolerante houding aan te nemen bij de vervolging van overtredingen. Zij heeft het Hof van Justitie dan ook verzocht, vast te stellen dat Frankrijk niet had voldaan aan zijn verplichting om zich te conformeren aan het arrest uit 1991 en Frankrijk te veroordelen tot een dwangsom van 316 500 EUR per dag vertraging bij de uitvoering van dat arrest.

Het voortduren van de niet-nakoming door Frankrijk

Het Hof stelt vast dat de referentiedatum voor de beoordeling van de niet-nakoming ligt in augustus 2000, toen de in het aanvullende met redenen omklede advies van de Commissie gestelde termijn verstreek, en dat voor de beoordeling van het verzoek van de Commissie tot

¹ Arrest van 11 juni 1991, Commissie/Frankrijk (C-64/88, Jurispr. blz. I-2727).

oplegging van een dwangsom tevens moet worden gezien of de niet-nakoming heeft voortgeduurd tot aan het onderzoek van de feiten door het Hof.

Het feit dat bij het verstrijken van de in het aanvullende met redenen omklede advies gestelde termijn nog steeds een praktijk van **aanbieding van ondermaatse vis** bestond, terwijl **de nationale autoriteiten niet doeltreffend ingrepen**, brengt de communautaire doelstellingen van instandhouding en beheer van de visbestanden ernstig in gevaar. De vergelijkbaarheid en de herhaling van deze situaties zijn de consequentie van **het structureel tekortschieten** van de maatregelen van de Franse autoriteiten, die hebben nagelaten **de effectieve, evenredige en afschrikkende controles te verrichten waartoe de communautaire regeling verplicht**. In augustus 2000 had Frankrijk dus niet alle maatregelen genomen voor de uitvoering van het arrest van 1991. Bovendien zijn er ten tijde van het onderzoek van de feiten door het Hof blijkens de beschikbare informatie nog steeds belangrijke lacunes.

De verplichting om erop toe te zien dat overtredingen van de communautaire regeling effectief, evenredig en afschrikkend worden bestraft, is op het gebied van de visserij van levensbelang. Bij het verstrijken van de gestelde termijn registreerden de nationale autoriteiten echter nog steeds niet de overtredingen die zij hadden moeten vaststellen en maakten zij nog altijd geen proces-verbaal op. Zij zijn dus hun door de communautaire regeling gestelde verplichting tot vervolging niet nagekomen. Tevens werden ten tijde van het onderzoek van de feiten door het Hof niet alle overtredingen vervolgd en werd voor wel vervolgde overtredingen niet altijd een afschrikkende sanctie opgelegd.

De cumulatie van financiële sancties

Zowel de dwangsom als de forfaitaire som, die op grond van het Verdrag kunnen worden opgelegd, hebben tot doel, een in gebreke gebleven lidstaat ertoe te brengen een niet-nakomingsarrest uit te voeren en de effectieve toepassing van het gemeenschapsrecht te verzekeren. Door de oplegging van een dwangsom kan een lidstaat ertoe worden gebracht, zo snel mogelijk een einde te maken aan een niet-nakoming die anders wellicht zou blijven voortduren, terwijl de oplegging van een forfaitaire som veeleer berust op de beoordeling van de consequenties van de niet-nakoming van de verplichtingen van de lidstaat voor de particuliere en publieke belangen, met name wanneer de niet-nakoming is blijven voortbestaan lang na het arrest waarin zij oorspronkelijk is vastgesteld. Het Hof oordeelt dat **beide typen sancties dus tegelijkertijd kunnen worden toegepast, met name wanneer de niet-nakoming zowel lange tijd heeft voortgeduurd als dreigt te blijven voortbestaan**.

Het gebruik in het Verdrag² van het voegwoord „of” als verbinding tussen de beide mogelijke sancties moet, gezien de context waarin het wordt gebruikt en het door het Verdrag beoogde doel, worden opgevat in cumulatieve zin. Het feit dat in eerdere zaken geen cumulatie van maatregelen is uitgesproken, staat er niet aan in de weg dat dit later wel gebeurt, wanneer cumulatie gezien de aard, de ernst en het voortduren van de niet-nakoming passend voorkomt.

Het feit dat de forfaitaire som niet door de Commissie is voorgesteld

Wat het argument betreft dat de Commissie de oplegging van een forfaitaire som niet heeft voorgesteld, stelt het Hof vast dat het in het kader van de uitoefening van zijn rechtsprekende taak dient te beoordelen in hoeverre de situatie in de lidstaat al dan niet in overeenstemming is met het eerste arrest, of er nog steeds sprake is van ernstige niet-nakoming, alsook **of**

² Artikel 228, lid 2, EG.

oplegging van een financiële sanctie opportuun is en welke sanctie in de omstandigheden het meest geschikt is. Deze beoordeling valt buiten de politieke sfeer.

De in casu passende financiële sancties

Gelet op de duur en de ernst van de inbreuk, alsmede op de draagkracht van Frankrijk, veroordeelt het Hof Frankrijk tot betaling van een **dwangsom van 57 761 250 EUR** voor elke periode van zes maanden te rekenen vanaf heden zolang het arrest van 1991 nog niet volledig is uitgevoerd. Dit bedrag komt overeen met de door de Commissie voorgestelde dwangsom, berekend op halfjaarlijkse basis.

Bovendien is het Hof van oordeel, gelet op het feit dat de niet-nakoming is blijven voortbestaan lang na het arrest waarin zij aanvankelijk is vastgesteld, en gezien de in geding zijnde publieke en particuliere belangen, dat Frankrijk moet worden veroordeeld tot betaling van een **forfaitaire som van 20 000 000 EUR**.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: alle.

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=nl>

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: 00 352 4303 2170 Fax: 00 352 4303 3656

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar op "Europe by Satellite", Europese Commissie, Directoraat-generaal Pers en Voorlichting, L-2920 Luxemburg

Tel: 00 352 4301 35177 Fax: 00 352 4301 35249,

of B-1049 Brussel, Tel: 00 32 2 2964106 Fax: 00 32 2 2965956